

SİRKÜLER

İşçilik uyuşmazlıklarında arabuluculuk anlaşmasının kapsamı ve geçerliliği

Revizyon tarihi: 13.10.2026

Sürüm: Ayrı güncel revizyon

Dağıtım: İK Departmanı, Muhasebe Birimi, Üst Yönetim

Arabuluculuk anlaşması hazırlanırken gerçek uyuşmazlık, talep edilen alacağın doğumu ve tarafların serbest iradesi birlikte incelenmelidir. SGK işten ayrılış bildiriminin tarihi, tek başına anlaşmanın geçerli veya geçersiz olduğunu göstermez.

Uyuşmazlığın ve alacakların belirlenmesi

6325 sayılı Kanun, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri özel hukuk uyuşmazlıkları için uygulanır. 7036 sayılı Kanun kapsamındaki işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade taleplerinde, dava açmadan önce arabulucuya başvurulması dava şartıdır. İş kazası ve meslek hastalığından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davaları için aynı dava şartı uygulanmaz.

İş ilişkisi sürerken doğmuş ücret ve benzeri alacaklarla, sözleşmenin sona ermesine bağlı kıdem, ihbar ve kullanılmayan izin ücreti ayrı ele alınmalıdır. Henüz doğmamış veya muaccel olmamış talepler, doğmuş alacak gibi gösterilmemelidir. Geçerlilik ve dava şartı incelemesi, her alacağın kendi niteliğine göre yapılır. [1, 2, 3]

Anlaşmanın düzenlenmesi

Taraflar hangi uyuşmazlıkları hangi tutar ve koşullarla çözdüklerini açıkça belirlemelidir. Uygulamada alacak türü, ilgili dönem, brüt veya net tutar, yasal kesintiler, ödeme tarihi ve ödeme yöntemi ayrı yazılmalıdır. Arabuluculuğa başvurmak veya görüşmeye katılmak, anlaşmayı kabul etme zorunluluğu doğurmaz.

Anlaşma belgesinin imzaları ve icra edilebilirliği 6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesine göre kontrol edilmelidir. SGK kaydı, fesih bildirimi ve fiili çalışma tarihleri arasındaki uyum ayrıca incelenmeli; yalnız anlaşmaya uygun bir kronoloji oluşturmak için gerçek kayıtlar değiştirilmemelidir. [1]

İbraname ile karıştırılmaması

Arabuluculuk anlaşması ile ibraname farklı hukuki araçlardır. Ayrı bir işçi alacağı ibrası düzenlenecekse Türk Borçlar Kanunu'nun 420 nci maddesindeki yazılılık, sözleşmenin sona ermesinden sonra en az bir ay geçmesi, alacağın tür ve miktarının açıklığı, tam ve banka yoluyla ödeme şartları ayrıca değerlendirilmelidir. İbraname almak arabuluculuk anlaşmasının geçerliliğini kendiliğinden sağlamaz. [4]

Uygulama kontrolü

İK ve muhasebe birimleri; uyuşmazlık konularını, çalışma ve fesih kayıtlarını, ödeme hesabını ve temsil yetkilerini görüşme öncesinde hazırlamalıdır. Anlaşma sonrasında ödeme dekontları ile vergi ve SGK işlemleri belgenin gerçek içeriğiyle eşleştirilmelidir. [1, 4]

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut işlemde sözleşme hükümleri, olayın özellikleri ve ilgili dönemdeki mevzuat birlikte değerlendirilmelidir.

Kaynaklar

[1] 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Adalet Bakanlığı nüshası

<https://adb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/11120231556551.5.6325.pdf>

[2] 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu Adalet Bakanlığı nüshası

<https://adb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/15120210744381.5.7036.pdf>

[3] Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 13.12.2023 tarihli 2023/994 E 2023/1250 K sayılı karar

<https://mevzuat.adalet.gov.tr/ictihat/984232300>

[4] 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu UYAP

<https://mevzuat.adalet.gov.tr/mevzuat/103273?query=Madde+5>

